

ROMANII

Cea mai mare parte a izvoarelor scrise din timpul romanilor au fost intocmite de barbati. Ele ne ofera putine informatii despre viata femeilor. Uneori, sursele au lacune pe care istoricii trebuie sa le completeze

Acest text a fost scris de autorul roman Plinius, in jurul anului 100 d.Hr. Mergeam cu barca pe Lacul Como, cand un vechi prieten mi-a atras atentia, aratandu-mi o villa situata langa lac. "din acea camera", a spus el "s-au aruncat o data o femeie si sotul ei". "L-am intrebat de ce. A continuat: "sotul avea o ulceratie la partile intime. Sotia s-a uitat la acesta. Nimeni altcineva nu putea sa ii spuna cu mai multa onestitate daca acesta putea sau nu sa se vindece. S-a legat de sotul ei si s-au aruncat amandoi in lac". Romanii considerau ca familia este un lucru foarte important. Scene de viata de familie fericita sunt prezentate de basoreliefuli. Ele aratau cum ar fi trebuit sa se poarte familie romane. Realitatea era uneori destul de diferita.

Iata un fragment al unei scrisori trimisa de un soldat roman sotiei sale in anul 1 i.Hr.: "Daca vei da nastere unui baiat, pastreaza-l. Daca este o fata, las-o in voia soartei". Legile romane permiteau tatalui sa isi ucida copilul nou-nascut. El putea sa ii expuna sa il lase sa moara de foame si frig, poate sa fie ucis de caini pe o gramada de gunoi. Mii de feti au fost omorate in acest fel.

Atunci cand se casatorea o fata, tatal ei trebuia sa ii dea o dota. Erau bani sau daruri oferite sotului fetei. Multe familii nu isi permitau asta. Pentru ele era mai usor sa omoare o fata abia nascuta.

In timpul republicii tatal putea sa-si vanda copiii ca sclavi. El era pater familias – capul familiei. Avea puteri depline asupra sotiei si copiilor sai. De fapt, erau proprietatea lui.

Era un delict grav ca o femeie sa omita un adulter. Un barbat putea sa-si condamne sotia la moarte. Abia in timpul imperiului a fost modificata aceasta lege. Mai ales, casatoriile nefericite sfarseau prin divort.

Femeile nu aveau drept de vot. Senatul, alcatuit din barbati, a votat legi care le tratau in mod nedrept. Ele nu puteau sa emarga in lectica pe strazi, iar vesmintele lor trebuiau sa aiba culori simple. Acestea erau legi pe care femeile au incercat sa le desfiinteze. Timp de 3 zile, ele au blocat strazile Romei. In cele din urma, Senatul a cedat si a schimbat legile.

Parintii isi invatau copiii acasa pana la varsta de aproximativ 7 ani. Fetele invatau de la mamele lor sa gateasca, sa faca curat si sa carpeasca. Daca aveau noroc, invatau sa citeasca. Baietii invatau de la tatii lor. Poporul credea ca baietii erau mai folositori decat fetele. Ei isi puteau ajuta tatal la lucru si se puteau inrola in armata.

La varsta de 7 ani, copiii erau de obicei trimisi la scoala. Aceasta era o incapere din casa profesorului sau camera din spatele unei pravalii situate pe una din strazile orasului. Aici ei invatau sa citeasca, sa scrie si sa socoteasca. Lectiile incepeau in zori si se terminau dupa-amiaza devreme. Disciplina era stricta. Elevii care intarziau erau batuti cu batul. Fetele renuntau la scoala la aproximativ 12 ani, dar puteau sa ia lectii acasa. La aceasta varsta, baietii mergeau la o scoala secundara. Aici invatau istoria si astronomia.

Acasa copiii se jucau. Aveau jucarii – papusi si modele. Cea mai mare parte a familiilor aveau un animal. Istoricii stiu asta pt ca aceste animale apar adesea pe pietrele de mormant. In mod obisnuit, o familie romana manca de 3 ori pe zi. La micul dejun

mancau paine si fructe .La pranz ,mancau ceva mai usor :legume ,poate cu peste sau carne .Masa principala era la ora 5 p.m.Putea sa dureze mai multe ore in casa unei familii bogate.In casele oamenilor saraci dura mult mai putin .Ei aveau mai putina mancare si aveau de ales intre mai putine alimente.